

Sygn. akt IV CSK 509/21

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku D. R.
przy uczestnictwie M. w L., W. M., G. M., A. M., B. G., T. M., Z. B. i B. G.
o stwierdzenie nabycia spadku po R. B.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 listopada 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 12 czerwca 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącej na rzecz uczestniczki B. G. 360 (trzysta
sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawczyni D. R. od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 12 czerwca 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Oczywistą zasadność skargi skarżąca upatruje w rażącym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji art. 11 i 382 k.p.c., wskazując, że Sąd Okręgowy dokonując własnych ustaleń faktycznych posłużył się w całości materiałem dowodowym zgromadzonym przez Prokuraturę Rejonową w L., a więc i ustaleniami poczynionymi przez rzeczony organ ścigania a ujawnionymi w uzasadnieniu do postanowienia o umorzeniu śledztwa, podczas gdy żaden z przepisów kodeksu postępowania cywilnego nie pozwala na przyjęcie takiego rozwiązania.

Skonfrontowanie zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie,

by spełniona została przesłanka oczywistej zasadności skargi, o której mowa wyżej. Z lektury uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego wynika, że w jego ocenie w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów brak było podstaw do ustalenia, że R. B. sporządził w 2009 r. testament, w którym do dziedziczenia powołał swoją siostrę T. M. i na mocy którego odwołał w całości swoje wcześniejsze testamenty. Sąd drugiej instancji stwierdzając, że przedstawione przez skarżącą dowody opierające się na twierdzeniu, że przedmiotowy testament istniał należało uznać w tej części za niewiarygodne, szczegółowo odniósł się do zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, tj. B. G., H. W. i M. G., akcentując w tym kontekście m.in. też to, że wersja o istnieniu testamentu sporządzonego w 2009 r. pojawiła się dopiero w toku postępowania sądowego, dopiero pod koniec 2012 r., kiedy to skarżąca wykorzystwała już inne zarzuty, które jednak nie odniosły oczekiwanego przez nią skutku np. dotyczące sporządzenia testamentu z 2002 r. w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli przez spadkodawcę, a także zauważając, że w toku całego postępowania prokuratorskiego Ds. (...) żaden z przesłuchanych w tamtym postępowaniu świadków nie zeznał o testamencie z 2009 r. Istota zarzutów, z którymi skarżąca wiąże jej oczywistą zasadność, polega na zakwestionowaniu poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), czego nie respektuje skarżąca, kwestionując stanowisko Sądu Okręgowego co do niewiarygodności twierdzeń o istnieniu testamentu z dnia 29 czerwca 2009 r. Skarżąca, polemizując z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów, zmierza w istocie do zniweczenia publicznoprawnej funkcji skargi i wydania orzeczenia w interesie jednostkowym, w postępowaniu opartym na analizowaniu przeprowadzanych przed Sądami obu instancji dowodów. Analiza zatem wniosku na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, iż Sąd Okręgowy ferując postanowienie dopuścił się kardynalnych błędów, w stopniu przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 20 § 3 k.p.c.